

Néző a kifutón

Ragyogj! Divat és csillogás

LENGYEL ZSANETT

Kiscelli Múzeum, 2020. III. 15-ig

Ragyogj! – Divat és csillogás címmel nyílt meg Szatmári Judit Anna kurátor gondozásában a Kiscelli Múzeum divattörténeti kiállítása. A templomtérben helyet kapó tárlatot az égitest-tematika dinamizálja, a fényűzés és a csillogás jegyében a 18. századtól egészen a jelenkorig láthatók öltözékek.

A kiállítás a múzeumi textilgyűjtemény anyagából válogatott darabokat – a klaszszikus darabok mellett kortárs öltözékek is felbukkannak, például Je Suis Belle-, Abobi- vagy Tóth Bori-ruhák – kivételesen erős koncepcióval. A különleges múzeumi térsajátos showroommá változott, melynek során a térkonceptió progresszív újragondolása elmozdítja a már megszokott, hagyományos múzeumi élményt, és az egyedi összképpel a fényűző estélyek hangulatának átélésére invitálja a látogatót: a csillogás, a fényűzés világa dominál. A látogatás részeként a látogatók megtapasztalhatják, hogy milyen a kifutó világa, felpróbálható öltözékek várják a bátrabbakat, hogy testközelből átéljék a „ragyogás” élményét.

A divat mint kommunikációs eszköz vitathatatlanul a mindennapi élet szerves része. A divatmagazinok, a divattal foglalkozó tévéműsorok, a blogok, a vlogok, a social media felületei és a kirakatok együttes jelenléte a 21. században a trendeket és a trendek „lejárati” idejét is átforgalmazták, ennek következtében számos kihívással kell szembenéznie a fogyasztói társadalomnak, hiszen a környezetszennyezés és a divatipar kapcsolata köztudomású.

Az öltözék társadalmi reflexió és reprezentáció. A 18. és a 21. századi öltözékek között számos kapcsolódási pont lelhető fel. Egyrészt a legkülönbözőbb alkalmakon és a fényűző társadalmi eseményeken viselt ruhák stílusának változása az idő előrehaladtával a divattörténet kontinuitására reflektál, másrészt egy-egy adott kor egyben a pillanatnyi társadalmi és életmódbeli jelenségek lenyomata. Az egyedileg tervezett, míves öltözékeken, lábbeliken és kiegészítőkön keresztül akár egy fejlődéstörténet is felrajzolható.

A kiállítás helyszíne kitűnő választásnak bizonyult: mintha egy exkluzív ruhaszalonba lépne a látogató, megszűnik a külvilág, az

égitest-tematika alá rendeződő ruhák és kiegészítők mégis elkülöníthetők egymástól. Az arany dominál a Napnál, a finom, ezüstös-fehéres árnyalatú ruhák a Hold égisze alatt kaptak helyet, a feketével operáló darabok pedig a csillagok blokkjában különültek el. Izgalmasan keveredik a régi és az új, a múlt és a jelen – a hazai kortárs tervezői darabok, akár a Je Suis Belle vagy a NUBU – történeti hidat képeznek az eltérő időben készült divattermékekkel, vegyesen kiállítva párbeszédbe kerülnek egymással. A rendezői elv tudatosan választotta a világosság, valamint a sötétség, vagyis a nappal-éjszaka differenciáját. A Naphoz tartozó csillogó divattermékek a gazdagságra, a társadalmi reprezentáció világába, míg a Hold-blokk öltözékei az estélyek könnyedségébe engednek betekintést. A hatalom és uralkodás szekció egyik kivételes darabja Erzsébet császárné 1854-ben készült, a miséken viselt ruhája. Mi más tükörözhetné jobban, hogy valamennyi esetben státuszszimbólum egy-egy öltözék vagy éppen kiegészítő?

Bevallom, hogy meglepetésként ért a tárlat utolsó szegmense, mely korosztálytól függetlenül játékra invitálja a látogatót. Ha nem volna elég, hogy egy divatszalonban érezheti magát a látogató a kiállítás körbejárása során, akkor a tárlat utolsó terméig érdemes várni, hiszen a divathoz szorosan kapcsolódnak a divatbemutatók – ezt tudták jól a szervezők is. A divatbemutatók fontos eleme pedig a kifutó, ahol a modellek felvonulnak, és megmutatják a következő szezon darabjait. Vajon képes-e a templomtér befogadni egy kifutót úgy, hogy annak jelenléte ne váljon harsánnyá, ne rombolja a kiállított tárgyak melletti informatív, gondosan követhető fűlszövegek magasra emelt minőségi mércéjét? A látogató joggal érezhet készletet arra, hogy már a tárlat elején megtapintsa a kiállított öltözékeket (ez természetesen nem megengedett), így az egyébként kellemes feszültség a kifutón oldódhat fel. Az utolsó blokkban a látogató részesévé válhat a kifutó(k) világának. Bárki válogathat a fogason lógó, csillogóbbnál csillogóbb ruhadarabok közül, szabad a bátor és kreatív kísérletezés a stílusokkal. A kifutóra lépés előtt lehetőség van egy kihelyezett tükörben elvégezni a „fellépőruhán” az utolsó simításokat, majd pedig megtenni az első lépést a világot jelentő deszkák felé.

A *Ragyogj! – Divat és csillogás* című tárlat hiánypótlónak tekinthető Budapesten. Joggal érezhetjük, hogy a csillogás soha nem megy ki a divatból.

Kiállítási enteriőrök

